سه شنبه 15 مهر 1393 - 22:29

تحول علمي در سايه نقدپذيري حاصل مي‌شود

رئيس جمهور با بيان اين كه در اين يک سال تلاشمان اين بوده كه فضاي دانشگاه از فضاي امنيتي فاصله بگيرد، تصريح كرد : تلاش ما همچنين اين بوده كه اگر فردي با دلايل ضعيف كنار گذاشته شده بود، بر سر كار وكلاس خود بازگردد.

رئيس جمهوري در مراسم آغاز سال تحصيلي دانشگاهها:
تحول علمي در سايه نقدپذيري حاصل مي‌شود

رئيس جمهور با بيان اين كه در اين يک سال تلاشمان اين بوده كه فضاي دانشگاه از فضاي امنيتي فاصله بگيرد، تصريح كرد : تلاش ما همچنين اين بوده كه اگر فردي با دلايل ضعيف كنار گذاشته شده بود، بر سر كار وكلاس خود بازگردد.

حجت‌الاسلام و المسلمين دكتر حسن روحاني ديروز در مراسم آغاز سال تحصيلي دانشگاه‌ها و مراكز پژوهشي و فناوري در دانشگاه تهران با اشاره به هشتادمين سال تاسيس دانشگاه تهران گفت: قانون تاسيس دانشگاه تهران علاوه بر اهميت آن از لحاظ علم و دانش ، يكي از آثار تحول اجتماعي و سياسي انقلاب مشروطه در كشور ما بود.

رئيس جمهور با بيان اين كه علم يک سنت جاريه است و ما نمي‌توانيم علم راكنار بگذاريم، اظهار داشت: تحول علمي در سايه نقد پذيري علم حاصل مي‌شود.

وي گفت: اسلامي كردن علوم انساني به آن مفهوم نيست كه دانش بشري را در اين بخش به طور كامل كنار بگذاريم . علم را بايد نقد كرد نبايد به حذف آن پرداخت؛ چرا كه علم حذف شدني نيست، بلكه نقد شدني است ،

ممكن است ابطال شدني هم باشد، اما نمي‌شود حذفش كرد. حال چطور عده‌اي به فكر افتادند كه بخشي از علوم را حذف كنند. حذف معنا ندارد، اما مي‌توانيم حرف بهتر و سخنن دقيق‌تر و مطلبي علمي‌تر را عرضه كنيم و آن نكات قبلي را مورد نقد و ابطال قرار دهيم.

وي در بخش ديگري از سخنان خود با تاكيد بر اين‌كه دولت وعده‌هايي را كه نسبت به دانشگاه داده است، فراموش نكرده و به اعتقاد من به بخشي از آن جامه عمل پوشانده است، از اين كه نمايندگان تشكل‌هاي دانشجويي در اين مراسم سخنان خود را عنوان نكردند ابراز تاسف كرد و گفت: آمدن من به دانشگاه بيشتر براي شنيدن است تا حرف زدن وسال گذشته دقايقي كه دانشجويان عزيز صحبت كردند بسيار لذت بخش و آموزنده بود.

روحاني گفت: نقد دانشجويي زيبايي ديگري دارد؛ چرا كه بي غل و غش

است. دانشجو آنچه در دل دارد و مي‌فهمد را تبيين مي‌كند و نشاط دانشگاه همين است. بايد در دانشگاه فضاي لازم براي گفت و شنود و نقد و انتقاد وجود داشته باشد.

رئيس جمهور اضافه كرد: حيات كلاس و دانشگاه به نقد و سخن و بيان نظرات متفاوت است و ما نبايد از اين كه استادان ما در كلاس‌ها سخنان متفاوتي را بيان مي‌كنند، بترسيم.

روحاني خاطر نشان كرد: سخن متفاوت غير ازسخن مغرضانه است، بنابراين خواهش مي‌كنم سخت گيري نكنيد. سخت‌گيري‌هاي بي مورد به عدم تساهل منجر مي‌شود و عدم تساهل هم به رانده شدن افراد لايقي كه بيان‌شان صريح است منجر خواهد شد.همچنين سخت‌گيري منجر مي‌شود كه تملق‌گوها بالا بيايند بنا بر اين نبايد بگذاريم در دانشگاه فضاي تملق باز شود. ما دلمان نمي‌خواهد جمعيت حدود 80 ميليون ايراني به 160 ميليون تبديل شود به اين معني كه همه دو چهره پيدا كنند.

رئيس جمهور در ادامه با تاكيد بر اين كه حكومت و اداره كشور بدون سعه صدر امكان پذير نيست، گفت: به خاطر يک اشكال كوچک و يک خرده اشكال آدم‌هاي بزرگ را كنار نگذاريم بر مبناي اعتقاد شيعه در اين جامعه هيچ كس معصوم نيست و فقط 14 معصوم، مصون ازخطاهستند ،بي‌جهت افراد را زير سوال نبريم.

وي گفت: متاسفانه در مراكز تصميم گيري بسيار مهم مي‌گويند فلان آقا براي رياست فلان دانشگاه به مصلحت نيست، چون كسي راجع به او مطلبي گفته است. حال بايد پرسيد آن فرد كيست؟ و چگونه مي‌شود به او اعتماد كرد. ما به راحتي آبروي مردم را معامله مي‌كنيم و اسمش را دقت نظر مي‌گذاريم. اين دقت نظر نيست، بلكه تخريب مسلمان و از بين بردن آبروي مردم است. البته اگر مدرک و سند قابل اعتماد است اشكالي ندارد اما بايد حواسمان باشد.

روحاني افزود: تلاش ما اين بوده كه اگر فردي با دلايل ضعيف كنار گذاشته شده بود، بر سر كار وكلاس خود برگردد.همچنين تلاش ما اين بوده كه در دانشگاه‌هاي ما فضاي آرامش حاكم باشد، ضمن اين كه همه گروه‌ها نظرات سياسي و نقد خود را داشته باشند و در عين حال همه بدانند كه اينجا دانشگاه است و باشگاه سياسي و مركز فعاليت احزاب نيست.

رئيس جمهور در ادامه با بيان اين كه حضور دانشگاه و دانشجو در فضاي سياسي فقط به اين معنا نيست كه راجع به مسايل سياست خارجي و داخلي اظهار نظر شود، گفت: پس محيط زيست و شرايط آب و هوايي و خشكسالي و كم وآبي و بي آبي و صادرات واردات، و موضوعاتي از اين دست چه مي‌شود. به هر ترتيب گاهي بسياري از مسائل دانشگاهي و اجتماعي در دنياي امروز با مشكلات و مسائل منطقه و جهان يكسان است، و گاهي بسيار شباهت دارند. مسائل ما در اقتصاد با دنيا خيلي فاصله ندارند. آنها هم درباره ركود وتورم و رونق صحبت مي‌كنند ما به دنبال فعاليت صلح آميز هسته‌اي هستيم ديگران هم مشابه ما كار مي‌كنند.

روحاني گفت: تنها چيزي كه ما در علم از آن فاصله مي‌گيريم علمي است كه از اخلاق فاصله داشته باشد. ما به دنبال سلاح كشار جمعي و شيميايي و هسته‌يي و ميكروبي نمي‌رويم و ما چقدر داريم براي اين كه اخلاق علمي را دنبال مي كنيم ضربه مي‌بينيم.

رئيس جمهور استيضاح وزير علوم رامورد توجه قرار داد و گفت: البته حق مجلس شوراي اسلامي است كه اگر خواست تحت عنوان استيضاح راي دهد، اما ما هم نمي‌توانيم تاسف خود را از اين كه يک وزير دانشمند، اخلاقي و انقلابي را از دست داده‌ايم، ابراز نكنيم. وقتي آن همه استادان دانشگاه براي من نامه مي‌نويسند كه آقاي دكتر فرجي دانا شايستگي دارد من با فشار اين و آن حاضر شوم كه به او بگويم استعفا دهد؟اين با اخلاق و چارچوبي كه اين دولت به مردم قول داده انطباق پيدا نمي‌كند.

وي با بيان اين كه در طول يک سال ما 4 وزير و سرپرست را تجربه كرديم افزود: از آقاي

ميلي منفرد خواهش كرديم كه مسئوليت وزارت علوم را بپذيرند ديديم كه مجلس شوراي اسلامي نپسنديد، اشكال ندارد. از آقاي توفيقي خواهش كرديم كه سرپرستي را به عهده بگيرند از يمين و يسار به ما فشار آمد كه او را معرفي نكنيد ، گفتيم اهلا و سهلا سر فرود آورديم براي اين كه دانشگاه و كشور آرام باشد، آقاي دكتر فرجي دانا را آورديم و ايشان شروع به كار كرد كه بورسيه و ما ادراک البورسيه .

روحاني با مورد تاكيد قرار دادن اين موضوع كه همه بايد به اخلاق علمي توجه كنيم گفت: ما نمي‌توانيم مساله‌اي را كه صداقت و راستگويي و قانون در آن مورد توجه قرار نگرفته رها كنيم. از روز اولي كه آقاي دكتر نجفي آمدند، اولين كلام من اين بود كه بايد مساله بورسيه را دنبال كنيد.

رئيس جمهور گفت: نظر من اين است كه با تک حلقه‌ها زنجير درست نمي‌شود. ما با مقاله علمي صرف به ثروت و قدرت نمي‌رسيم بايد صنعت و كشاورزي به دانشگاه وصل بشود؛ چرا كه اگر اين گونه نباشد آن وقت ما فارغ‌التحصيلاني خواهيم داشت كه شغل لازم براي آنها فراهم نيست.

روحاني با تاكيد براين كه در صورتي ما پيشرفت علمي مي‌كنيم كه به دنيا متصل باشيم، افزود: بايد در تمامي زمينه ها با جهان تعامل داشته باشيم در اين راستا ما به فكر ساخت شهرک ITبا همكاري كشوري بزرگ هستيم. ما معتقديم دنياي امروز دنياي رقابت است و اگركشوري از دنياعقب بيفتد حتي استقلال و قدرت ملي آن كشور هم به خطر خواهد افتاد.

وي در ادامه تصريح كرد: عده‌اي مي‌گويند اگر با استادان خارج تماس داشته باشيد، ممكن است يكي از آنها جاسوس در بيايد . دست برداريد از اين بهانه‌جويي‌ها . لااقل اين رئيس جمهور در امنيت ملي متخصص است حتي اگر در موضوع ديگري تخصص نداشته باشد. البته ما بايد احتياط و مراقبت داشته باشيم اما لازم است تا استادان خارجي به كشور ما بيايند و استادان مابه خارج بروند و حتي يک دانشگاه ايجاد كنيم كه زبانش زبان انگليسي باشد تا بتوان از اين طريق دانشجوي خارجي جذب كرد.

روحاني خاطر نشان كرد: نمي‌خواهم بگويم از آن جاهايي شروع كنيم كه بعضي‌ها خيلي مي‌ترسند از كشورهاي همسايه شروع كنيم. ما بايد بتوانيم از فضاي علمي دانشگاه حداكثر استفاده را داشته باشيم.

*چالش‌ها و مشكلات عرصه علمي

دكترمحمدعلي نجفي سرپرست وزارت علوم، تحقيقات و فناوري هم دراين مراسم با تاكيد بر اين كه دانشگاه كارگاه آزاد انديشي و محفل نقد و ارزيابي مسائل كشور است، گفت: بر اساس اعلام ارگان‌هاي مختلف بين المللي سهم ايران در علم جهاني بر اساس شاخص‌هاي مختلف اين ارگان‌ها حدود 1.4 تا 1.8 درصد است كه نسبت به جمعيت كشور سهم بالايي را به خود اختصاص داده‌ايم.

وي گفت: دانشگاه به عنوان مركز علم و معرفت و كانون آزاد انديشي و محفل نقد و ارزيابي مسائل كشور از اهميتي بالا در هر نظامي برخوردار است.

نجفي با بيان اين كه در سال تحصيلي جاري حدود 2650 موسسه آموزش عالي دولتي و غير انتفاعي در حال فعاليت هستند گفت: اين مراكز، كار تربيت چهار ميليون و 665 هزار دانشجو را بر عهده گرفته اند و نسبت دانشجو به يكصد هزار نفر از جمعيت كشور 6525 نفر است.

سرپرست وزارت علوم با اشاره به اينكه بيش از 6 درصد جمعيت كشور را دانشجويان تشكيل مي‌دهند اظهار كرد: حدود 15 درصد دانشجويان در مقطع تحصيلات تكميلي، 65 درصد مقطع كارشناسي و 20 درصد در دوره دكترا تحصيل مي‌كنند.

سرپرست وزارت علوم با بيان اينكه بر اساس رتبه بندي مجله تايمز، دو دانشگاه صنعتي شريف و صنعتي اصفهان جزو 400 دانشگاه برتر جهان قرار دارند افزود: نام 10 نفر از استادان دانشگاه‌هاي ايران در ليست پر استنادترين استادان بين سال هاي 2003 تا 2012 ذكر شده است.

نجفي در پايان با اشاره به اينكه وزارت علوم و عرصه علمي كشور با چالش‌ها و مشكلات مختلفي روبروست گفت: دولت رويكردهاي مختلفي براي حل اين چالش‌ها دارد و در مورد اين مسئله صحبت‌هايي داشتم كه به علت كمبود وقت آنها را شخصا به رئيس جمهور ارائه خواهم كرد.

*منع افراطي‌گري در محيط‌هاي علمي

وزير بهداشت، درمان و آموزش پزشكي هم در اين مراسم گفت: دانشگاه خانه‌اي است كه هيچگاه از ياد مستاجرانش نخواهد رفت و برگشتن به دانشگاه براي همه افراد از جمله روحاني كه دانشجوي ديروز و رئيس جمهور امروز هستند، غنيمت است.

وي با بيان اينكه در تفكر دانشگاه آنكه بهتر مي‌انديشد جايگاه بالاتري دارد اظهار داشت: هر كسي كه صاحب حرف علمي است داراي ارزش و جايگاهي بالاتر است. در محيط دانشگاه به پيشكسوتان احترام گذاشته مي‌شود اما جلوي بلوغ گرفته نمي‌شود. برنده ترين سلاح جهان "علم" است و دانشگاه بهترين فرصت زندگي را براي فراگيري علم فراهم مي‌كند.

وزير بهداشت تاكيد كرد: دانشجويان بايد سستي و ناامیدي را براي رسيدن به هدف از ميدان زندگي خود بيرون كنند و آرزوي ما اين است كه از دانشجويان نقش ماندگاري براي ايران باقي بماند.

هاشمي با تاكيد بر اينكه گفتمان اعتدال و تدبير به دانشگاه تعلق دارد، گفت: افراطي گري در محيط‌هاي علمي جايگاهي ندارد. دانشجويان بايد در هر راهي كه انتخاب مي‌كنند اميدوارانه و مومنانه گام بردارند.